

12. Руссо Ж.-Ж. Эмил или о воспитании / Ж.-Ж. Руссо; [пер.с фр. М. А.Энгельгардт]. – С.-Пб. : Изд. газ. «Школа и жизнь», 1912. – 489 с.
13. Шопенгауэр А. Мысли / А.Шопенгауэр; [пер. с нем. Ф.Черниговца]. – СПб. : Азбука-классика, 2006. – 192 с.

Анотація

У статті презентуються результати історико-педагогічного аналізу становлення проблеми самостійності в навчальній діяльності, розглянуто методологічні проблеми щодо організації самостійної роботи студентів.

Аннотация

В статье презентуются результаты историко-педагогического анализа становления проблемы самостоятельности в учебной деятельности, рассмотрены методологические проблемы относительно организации самостоятельной работы студентов.

Summary

The historical and didactical analysis becoming the problem of independence in educational activity is done in this article. The methodological problems of architecture of self-maintained work of the students are surveyed here.

Ключові слова: студент, самостійна робота, самостійність, педагогіка, історія, філософія.

Ключевые слова: студент, самостоятельная работа, самостоятельность, педагогика, история, философия.

Key words: the student, independent work, independence, pedagogics, history, philosophy.

Подано до редакції 22.09.2011.

УДК 37.036 : 371.134 : 78

©2012

Бурлака Ю.С.

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МОЛОДІЖНОЇ МУЗИЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВИКЛАДАЧА ВНЗ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасний стан суспільного розвитку, динамічні зміни в усіх сферах людської діяльності зумовлюють зростання потреби суспільства у формуванні творчої особистості з високим рівнем інтелектуального розвитку, творчих можливостей, здатної до створення та засвоєння інновацій у будь-якій галузі. Саме така особистість є найбільшою цінністю в усіх країнах, а для незалежної України, яка впевнено робить перші кроки на шляху розбудови високорозвиненої правової демократичної держави, проблема розвитку творчих здібностей, активізації творчої діяльності її громадян набуває пріоритетного значення. Вирішення цього важливого завдання покладено насамперед на систему освіти, що потребує принципово нових підходів до навчання, виховання та підготовки до самостійного життя молодого покоління, постійного оновлення форм та методів навчання з метою їх ефективнішого впливу на розвиток особистості студентів [1, с.22-25].

З огляду на це, одним з пріоритетних завдань сучасної музичної педагогіки повинна стати розробка нових підходів та методів щодо вивчення такого багатовимірного феномену, як молодіжна музична субкультура, оскільки остання у загальній структурі музики масових жанрів є особливим явищем, найбільш емоційним й потужним у впливах на індивідуальну свідомість. Багатогранність і неоднозначність, перманентна трансформація й внутрішній динамізм молодіжної музичної субкультури роблять її важливим чинником формування як загальної культури майбутнього викладача музичних дисциплін, так і формування саме його творчої особистості [2, с.198].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Останнім часом чимала кількість вітчизняних вчених та науковців приділяла увагу розгляду різних аспектів проблеми формування творчої особистості майбутнього викладача. Наприклад, Л.О.Мільто, О.В.Безкоровайна, М.В.Стасюк, С.О.Сисоєва, М.М.Поташник, О.М.Пехота, В.І.Загвязинський, Н.В.Кічук, А.Я.Пономарьов, А.В.Матюшкін розглядають загальні теоретико-методологічні засади творчості педагога; Л.Б.Пасько, Н.А.Басюк, Н.Е.Воробйов, М.О.Лазарєв, І.Я.Мицишин, В.В.Бучківська, Г.В.Бучківська, С.В.Міхно вивчають різні шляхи і засоби становлення майбутнього педагога у процесі професійної підготовки.

Формулювання цілей статті... Актуальність визначеної проблеми, що зумовлюється об'єктивною потребою в творчо розвиненій особистості майбутнього викладача як провідній духовній силі майбутнього суспільства, недостатність її теоретичного обґрунтування й необхідність оновлення змісту методичних розробок через використання матеріалу молодіжної музичної субкультури у навчальних програмах з музичних дисциплін зумовили мету даної статті, яка полягає у визначенні шляхів і засобів формування творчої особистості майбутнього викладача ВНЗ засобами молодіжної музичної субкультури.

Виклад основного матеріалу дослідження... Особистість у суспільних науках розглядається найчастіше як особлива якість людини, набута нею в умовах суспільних відносин у процесі спільної діяльності та спілкування. У гуманістичній філософії та психології особистість розглядається як цінність, заради якої власне і здійснюється розвиток суспільства.

Розвиток особистості відбувається в діяльності, яка керується системою мотивів. Загалом розвиток особистості може бути представлений як процес і результат входження людини до нового соціального середовища та інтеграції у нього. Е.Еріксон вважає, що розвиток особистості визначається потребою людини в психосоціальній ідентичності з іншими. Серед характерних рис зрілої особистості вчений називає індивідуальність, самостійність, творчість, сміливість відрізнятись від інших [3, с.18].

Коли індивід входить до відносно стабільної соціальної спільноти, він за сприятливих умов проходить три стадії становлення особистості:

- адаптації, яка передбачає засвоєння наявних цінностей і норм та оволодіння відповідними засобами і формами діяльності, що зумовлює подібність індивіда іншим членам спільноти;

- індивідуалізації, що породжується гостротою суперечностей між “бути таким, як усі” і намаганням індивіда до персоніфікації, персоналізації;

- інтеграції – цей етап визначається протиріччям між намаганням індивіда бути ідеально представленим своїми ознаками і відмінностями у спільноті та потребою прийняти, схвалити і культивувати лише ті його особливості, які допомагають розвитку спільноти, а отже – і розвиткові самого індивіда як особистості.

Парадоксальність феномена особистості полягає у тому, що носієм особистісного начала є індивід, а сутність особистості формується у соціально життєвому просторі як соціально – культурному середовищі взаємодії індивіда з навколишнім світом.

Г.М.Коджаспарова і А.Ю.Коджаспаров у педагогічному словнику виокремлюють особливий тип “особистість самоактуалізуюча” [4, с.28]. Для неї характерними є прагнення до найбільш повного виявлення і розвитку своїх потенційних можливостей і здібностей. Такі особистості, здатні до творчості, повноцінного спілкування, істинного самоствердження, і є найціннішими як майбутні фахівці. І саме на формування таких творчих особистостей мають бути спрямовані зусилля педагогів та наставників. Особистість, якій притаманні творче мислення, оригінальні нестандартні рішення поставлених завдань, креативне мислення, багата уява і фантазія, завжди буде високопрофесійним спеціалістом, здатним до творчості у будь – якій галузі професійної діяльності.

Слід зазначити, що ідея творчого характеру педагогічної діяльності не нова для педагогічної думки. А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський, Ш.О.Амонашвілі та ін. у своїх працях трактують педагогічну діяльність як творчий процес. Творчість у філософському словнику визначається як процес діяльності людини, що створює якісно нові матеріальні й духовні цінності. Творча діяльність не містить шаблонів, вона є проявом індивідуальності людини. Навчити творчості взагалі неможливо, але можна й необхідно сформулювати передумови до творчої праці, закласти у структуру навчальної діяльності умови для розвитку пізнавальної активності майбутнього педагога.

Виходячи з аналізу педагогічної літератури, поняття “творча особистість педагога” зводиться до проблеми педагогічного таланту чи педагогічних здібностей. “Особистість – поняття багатогранне, і її характеризують не лише здібності і обдарування, але ж вони не розвиваються окремо від інших притаманних людині якостей. Педагогічна творчість передбачає наявність у вчителя комплексу загальних якостей, що характеризують будь-яку творчу особистість, незалежно від виду діяльності: ерудиції, почуття нового, здатності до аналізу і самоаналізу, гнучкості і широти мислення, активності, волі, розвиненої уяви” [5,с.17].

Щоб відповідати вимогам сьогодення, викладач музичних дисциплін сучасного вузу повинен бути висококваліфікованою особистістю, яка здатна до творчого мислення, вирішення проблем нестандартним шляхом, він мусить вміти діяти самостійно, ініціативно. Адже викладач мистецьких дисциплін є тією особистістю, на професійну діяльність якої покладено відповідальність за інтелектуальну й морально-естетичну, тобто базисну підготовку підростаючого покоління. Але, слід зазначити, що викладач лише тоді зможе успішно виконувати ці завдання, коли рівень його професійної підготовки буде адекватний вимогам, поставленим суспільством перед системою державної освіти.

Процес оволодіння професією, зокрема засвоєння теоретичних знань, практичних умінь і навичок, на нашу думку, безпосередньо пов'язаний із формуванням нового якісного утворення у структурі особистості майбутнього педагога-музиканта. Це утворення може бути охарактеризовано за такими якісними показниками: мотивація (проявляється у ставленні до виконання професійних обов'язків як до потреби); рівень знань психолого-педагогічного та методичного циклу, які відповідають рівню складності виконуваних завдань; ставлення до навчально-виховного процесу у ВНЗ; виконання функціональних обов'язків викладача музичних дисциплін та якості виконуваної роботи; активність у професійному самовдосконаленні, самоосвіті; прагнення до збагачення духовної та професійної культури. Але, найпередовіші педагогічні теорії, найсучасніші системи та методи навчання, якими озброєні вихователі, не зроблять навчального процесу ефективним. Вирішальну роль у навчанні та вихованні відіграє завжди особистість викладача. “Особистість педагога виступає і джерелом розвивального впливу навчання, і зразком, еталоном ставлення до справи, відданості ідеї, і інструментом переконання і навіювання, тобто відіграє вирішальну роль у визначенні всіх педагогічних завдань. З особистістю педагога тісно

пов'язаний і творчий бік навчання. Педагогічна творчість неможлива без широкого світогляду, культури, без розвитку здібностей і прагнення вчителя до пошуку більш досконалих систем навчання” [5, с. 17].

Аналізуючи процеси, які відбуваються в розвитку вітчизняної та світової музичної культури, правомірно констатувати зростаючий вплив музичної субкультури на творчу свідомість сучасних викладачів музичних дисциплін, що дає підстави вважати її важливим чинником генерування нових ідей у музичній педагогіці.

Задля ефективнішого формування творчої особистості майбутнього викладача вищої школи нами було визначено ряд певних принципів, які б допомогли глибше інтегрувати засоби молодіжної музичної субкультури у програму та зміст музичного навчання у ВНЗ.

Основним є *принцип полікультурного спрямування* освітнього процесу в ВНЗ. Полікультурне спрямування має особливі ознаки: воно тісно пов'язане з пізнавальною спрямованістю підготовки майбутнього викладача та забезпечує завдяки цьому насиченість та динамічність освітнього процесу. Під час занять з музичних дисциплін мають бути створені такі умови, за яких студент стане зацікавленим у оволодінні знаннями про сучасну музичну субкультуру як невід'ємну складову світового мистецтва, яка тісно пов'язана з багатьма культурами минулого та сучасного, і буде психологічно готовим до усвідомленого самостійного оволодіння нею.

Принцип творчо-розвивального становлення особистості майбутніх викладачів музичних дисциплін у ВНЗ вимагає всілякого стимулювання гнучкості, оригінальності й багатства їх мислення, розвитку загальної та професійної спроможності. У цьому контексті зростає роль інтелектуальної та художньо-творчої самостійності, ініціативи студентів, здатності до пошуку нових ідей, проблем, проєктів, прагнення до нестандартних і оригінальних рішень. Становлення творчої особистості майбутніх викладачів пов'язане із зняттям бар'єрів між свідомим і несвідомим, стимулюванням їх емоційних переживань, осяяння, інтуїції, що дозволяє розвивати оригінальність і деталізованість мислення. Продуктивність їх творчого розвитку залежить від багатьох факторів (як ситуативних, так і особистісних), тому гуманізація музичної освіти щільно поєднується із стимулюванням студентів до оптимізму, почуття гумору, здатності бути дивними, сміливими і впевненими, розвитком уявлення і підсвідомості. Це дозволить їм добувати необхідні елементи власного “Я”, сприятиме продуктивній самоорганізації особистості.

Принцип компетентності передбачає наявність у майбутнього педагога низки загально – професійних якостей, які б сприяли якомога ширшій обізнаності та ерудованості щодо предмету свого викладання. Такий різновид професійного самовдосконалення являє собою вид спеціальної систематичної діяльності, спрямованої на вміння не тільки ретельно досліджувати вже накопичене попередніми поколіннями знання, а й уважно стежити за сучасними досягненнями у своїй науковій галузі. Задля набуття компетентності у своїй сфері майбутній викладач має бути невтомним пошукувачем нового, наполегливо прагнути осягнути якомога більше різних точок зору на предмет свого наукового інтересу, що також сприятиме зростанню творчого потенціалу його професійної особистості. Принцип компетентності характеризується невинним підвищенням професійної та загальної культури майбутнього викладача ВНЗ, самовихованням і саморозвитком професійно значущих якостей, педагогічних цінностей, педагогічної майстерності, які є основою педагогічної культури викладача вищої школи.

Принцип актуальності передбачає відповідність навчального компонента методики формування творчої особистості педагога рівню розвитку музичної субкультури. Особливість сучасної поп – і рок – музики в тому, що вона як художньо-мистецьке явище все активніше входить у навчально-виховний процес ВНЗ. Молодіжна музика постійно розвивається, видозмінюється, і через те безупинно оновлюється зміст самої музичної освіти, педагогічні методи та методики, і саме тому науково-дослідницька діяльність викладача вищої школи щодо ретельного вивчення феномену музичної субкультури повинна стати невід'ємним компонентом його професійної діяльності. Впровадження майбутнім викладачем матеріалу молодіжної музичної субкультури у практику має проходити за такими етапами: аналіз попередніх наукових досягнень в цій галузі; розробка власної програми на основі отриманих знань; перевірка розробок у реальних умовах роботи у вузі; накопичення й осмислення педагогічного досвіду; впровадження його у практику роботи ВНЗ. Важливе значення у формуванні творчої особистості майбутнього викладача має виконання умов, які допомагають переводити інформацію про сучасну молодіжну музичну субкультуру в систему наукових поглядів і переконань. Чим глибше проникає науковий інтерес майбутнього педагога в сутність музичних творів, понять, символіки музичної субкультури, тим ширше стають можливості для формування його поглядів і переконань.

Принцип інноваційної діяльності майбутнього викладача передбачає створення педагогічних нововведень, які б допомогали кращому засвоєнню, осмисленню та застосуванню на практиці знань про молодіжну музичну субкультуру. Загальновідомо, що в педагогіці постійно відбуваються інноваційні процеси, тож майбутній викладач має уважно стежити за їх розвитком. Оскільки серед компонентів молодіжної музичної субкультури найважливішим є саме творчий у його розумінні музичної діяльності як засобу особистісного творчого самовираження та самоствердження, надбання світової і вітчизняної музичної субкультури, сучасні науково-педагогічні дослідження в цій галузі повинні сприяти тіснішому зближенню її творчого потенціалу із традиційними формами педагогічної діяльності. Інноваційні процеси, які не враховують всіх складових сучасної

музичної картини світу, не можуть претендувати на об'єктивність та значущість. Специфіка вивчення субкультурного музичного матеріалу полягає в тому, що його метою є творення особистості, яка, вільно орієнтуючись у розмаїтті музичної інформації буде більш чутливо сприймати та пропонувати нові музично-педагогічні ідеї [6, с. 26].

Принцип комплексного підходу полягає у використанні під час музичних занять низки методів теоретичного аналізу задля більш ґрунтовного ознайомлення із кращими зразками молодіжної музичної субкультури. Наприклад, щоб глибше осягнути зміст музичної композиції, студентам пропонується: прослухати матеріал; визначити форму пісні; зробити стислий аналіз гармонії та мелодики, перерахувати основні темпо-ритмові особливості твору, визначити інструментарій та найбільш значущі засоби музичної виразності, які використані в композиції. Крім того, слід звернути увагу на поетичний текст твору, проаналізувавши його найважливіші складові: основну ідею, художньо-зображальні мовні засоби; запропонувати студенту висловити власну думку про твір взагалі.

Розкриття ідеї та змісту твору забезпечується тісним взаємозв'язком музично-слухових уявлень студента з системою його наявних знань, умінь, навичок. Щоб виховати музичний смак і сформувати музичну культуру студентів майбутнім викладачам необхідно вміти добирати високохудожній репертуар серед зразків музичної субкультурної творчості та знаходити ефективні методи та прийоми сприймання музичних творів.

Висновки... Таким чином, використання засобів молодіжної музичної субкультури сприяє розвитку творчої особистості майбутнього викладача як людини з потужним духовним і творчим потенціалом, розвиненим образним і раціональним мисленням. Компетентність у сфері музичної субкультури сприяє розвитку майбутнього викладача через удосконалення його творчих здібностей, здатності мислити, аналізувати, виробляти власні естетичні судження, розв'язувати пізнавальні і життєві проблеми, адаптуватися до мінливих умов сучасності.

Долучення студентів до кращих зразків музичної субкультури повинно націлювати їх на засвоєння і реалізацію справжніх цінностей у галузі музичної культури, пробуджувати їхню творчу активність. Тому майбутньому педагогу-музиканту необхідно добре орієнтуватися у сучасних напрямках, стилях і жанрах молодіжної музики, що передбачає організацію спеціальної системи роботи з метою оволодіння майбутніми педагогами-музикантами комплексом професійно значущих знань, умінь і навичок.

Використання засобів молодіжної музичної субкультури у формуванні творчої особистості майбутнього викладача ВНЗ дає можливість не лише для цілеспрямованого, систематичного виховного впливу, гармонійного розвитку особистості, але й дозволяє міцно пов'язати цей процес із сучасними музичними традиціями, сприяти набуттю необхідних дослідницьких навичок і умінь. Організація спілкування студентства із гідними уваги зразками молодіжної музичної субкультури дає можливість йому глибше засвоювати нагромаджений життєвий досвід людства, сприяє творчому, естетичному та моральному розвитку особистості молоді людини, її духовному збагаченню. Ознайомлення з музичними матеріалами музичної субкультури дозволяє студентам глибше збагнути духовні та естетичні прагнення своїх сучасників. Уміння організувати навчання на різних рівнях складності музичного матеріалу, пробуджувати та закріплювати позитивне ставлення молоді до справжніх цінностей музичної субкультури, як у навчанні, так і у сфері дозвілля стає необхідною якістю і обов'язком педагога, вихователя і музиканта.

Література

1. Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті // Освіта України. – 2001. – №1. – С.22-25.
2. Мозговий М.П. Тенденції становлення українського естрадного мистецтва / М.П.Мозговий // Зб. наук. праць : Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка. – Вип. 4. – Луганськ, 2005. – С.197-203.
3. Эриксон Э. Детство и общество / Э. Эриксон. – СПб. : ЛЕНАТО, АСТ, Фонд Университетская книга, 1996. – 172 с.
4. Коджаспаров А.Ю. Педагогический словарь для студентов высших и средних педагогических учебных заведений / А.Ю.Коджаспаров, Г.М.Коджаспарова. – М. : Академия, 2001. – 176 с.
5. Загвязинський В.І. Педагогічна творчість учителя / В.І. Загвязинський // Педагогічна творчість і майстерність : хрестоматія / укл. Н.В.Гузій. – К. : ІЗМН, 2000. – 168 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М.Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 218 с.
7. Долгая Н.В. Виховання духовності страшокласників засобами молодіжної музичної субкультури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Долгая Наталья Владимировна. – Херсон, 2006. – 223с.

Анотація

У статті розглядається проблема формування творчої особистості майбутнього викладача ВНЗ засобами молодіжної музичної субкультури. Автором визначений ряд принципів, які б допомогли ефективніше інтегрувати засоби молодіжної музичної субкультури у зміст музичного навчання у ВНЗ.

Аннотация

В статье рассматривается проблема формирования творческой личности будущего преподавателя ВУЗа с помощью средств молодежной музыкальной субкультуры. Автор обозначает ряд принципов, которые помогают эффективнее интегрировать средства молодежной музыкальной субкультуры в содержание музыкального обучения в ВУЗе.

Summary

The article discusses the development of future university teachers' creative personality by the means of youth music subculture. The author determined a number of principles to effectively integrate the resources of youth music subculture in the content of music education at the university.

Ключові слова: творча особистість, молодіжна музична субкультура.

Ключевые слова: творческая личность, молодежная музыкальная субкультура.

Key words: creative personality, youth musical subculture.

Подано до редакції 14.09.2011.

Рекомендовано до друку канд.пед.наук, проф. Левченко М.Г.

УДК 371.134:78:004

©2012

Варнавська Л.І.

АНАЛІЗ ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ “КОМП’ЮТЕРНЕ НАВЧАННЯ” У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

Постановка проблеми у загальному вигляді. XXI ст. висуває нові вимоги до освіти, надає нові можливості для освітньої діяльності. Передусім це пов’язано із сучасними інформаційними технологіями, комп’ютерною технікою, що використовується і як засіб набуття комп’ютерної грамотності, і як засіб вивчення предметів, і як шлях до знань і досвіду людства.

В сучасних умовах демократизації суспільства, зміни структури і змісту освіти, переходу до формування особистості в цілому, особливого значення набуває питання підготовки людини до життя в інформаційному суспільстві. У зв’язку з тим, що сучасний стан інформатизації суспільства характеризується проникненням новітніх технологій в усі галузі професійної діяльності людини, то цей процес не можна уявити без впровадження комп’ютерних технологій у систему освіти.

В.Андрущенко підкреслює, що вища школа покликана формувати інтереси нації. Від цього залежить майбутнє. Парадигма розвитку освіти України в XXI ст., зокрема вищої, зумовлюється якісними характеристиками суспільства майбутнього. XXI ст. характеризується такими основними проявами: розвитком інформаційних технологій, загальною комп’ютеризацією та системним програмуванням усіх сфер виробництва, широким застосуванням лазерної техніки й мікропроцесорів, застосуванням телекомунікацій зі зворотним зв’язком. Життя вимагає інтелектуального розвитку особистості, базовим компонентом духовного світу якої були б фундаментальні знання й здатність до самоосвіти в контексті інформації, обсяги якої постійно зростають.

Згідно з Законом “Про національну програму інформатизації”, інформатизація освіти в Україні має бути спрямована на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп’ютерних методів навчання, що дасть можливість вирішувати проблеми інформатизації освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог. Потреби країни у кваліфікованих фахівцях, що досконало володіють навичками роботи з комп’ютером, з кожним роком зростають. Комп’ютерні технології все більше впливають практично на всі сторони життя держави, суспільства, окремого громадянина.

Нові завдання освіти вимагають застосування інноваційних педагогічних технологій, які базуються на фундаментальних епістемологічних і герменевтичних аспектах педагогіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми... Як зазначає А.Кузьмінський [3, с. 243], нинішній педагогічний і науково-педагогічний працівник має відповідати інтегративному критерію “педагогічна майстерність + мистецтво комунікативності + нові технології”. Однією з таких технологій є комп’ютерна технологія навчання.

Комп’ютеризація навчання ставить і особливі вимоги до психологічних теорій. Вони повинні поєднувати теорії учбової діяльності і теорії навчання, припускати технологізацію усіх тверджень. При розробці навчальних програм основні компоненти діяльності учнів і педагога повинні бути проаналізовані з точки зору проектування. А це вимагає перегляду, по суті, всіх понять, за допомогою яких описується процес навчання, починаючи з психологічних його механізмів і закінчуючи методом. Тому важливою передумовою ефективного застосування комп’ютера в навчальному процесі є удосконалення теорії навчання, перш за все, його психологічних основ. Разом з тим, комп’ютер є засобом не тільки навчання, а й наукового його дослідження. Маючи величезні можливості у переробленні інформації, він дозволяє більш точно виявити закономірності формування учбової діяльності, психічного розвитку студента, вирішити численні психолого-педагогічні проблеми.

О.Тихоміров [6, с.110-111] зауважує, що використання інформаційних технологій (або навіть підготовка до такого використання) приводить до суттєвих змін у психіці, перетворює пізнавальні і мотиваційно-емоційні процеси, діяльність і спілкування людини, свідомість і міжособистісні взаємини.

Ідея застосування комп’ютера як засобу навчання (комп’ютерне навчання) виникла в 50-ті роки XX ст. в рамках програмованого навчання.